

Κάρπ. β) Νόσος λεχοῦς συνήθως μετὰ τοῦ ἐπιθ. κακός Θράκ.(Σηλυβρ.): Τῆς πατημένης ἀπὸ κακὸ ἀέρα βάζ'νε ροῦχο 'ς τὸ ἄστρο... καὶ τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ τὸ φοράει καὶ γιανίσκει. Συνών. ἀερικό 4 δ. γ) Νόσος σπαρτῶν Κύπρ.: Ἐπκμασέν τα ἀέρας ἢ ὁ κακὸς ἀέρας. δ) Τὸ ὑπὸ τοῦ κινουμένου σώματος παραγόμενον ρεῦμα ἀέρος σύνθηθ.: Ἀκούσαμε τὸν ἀέρα του ποῦ πέρασε. Μόνο ὁ ἀέρας του μὲ ἤυρε σύνθηθ. Δὲν ἐπρόλαβε νὰ δῇ τὸν ἀέρα τῶνε (τόσον ταχέως ἐκινήθησαν, ὥστε δὲν ἐπρόφθασε νὰ τοὺς ἴδῃ) Νάξ. 9) Τὸ σχοινίον τὸ συνδέον τὸν κεντρικὸν στῦλον τοῦ ἁλωνίου μετὰ τοῦ ἁλωνίζοντος ζώου Πελοπν.(Γορτυν.) 10) Πληθ. ἀγέρηδες, ὄρ. ναυτικός, δύο σχοινία ἐν εἵδει παρατόνων, διὰ τῶν ὁποίων πλευρικῶς στηρίζεται τὸ ἄνω μέρος ἱστοῦ βρικίου Ἄνδρ.

ἀερατίζω Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ἀέρα τα πληθ. τοῦ οὐσ. ἀέρας.

1) Ἐκθέτω εἰς τὸν ἀέρα, ἀερίζω. 2) Δροσίζω τινὰ προκαλῶν ρεῦμα ἀέρος πρὸ τοῦ προσώπου του διὰ ριπιδίου ἢ ἄλλου τινός.

Πβ. ἀερίζω.

ἀερατός ἐπιθ. Ἄνδρ. Κρήτ. (Ἡράκλ.) ἀγεραδός Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀέρας καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ατος, παρ' ἣν καὶ -αδος.

1) Ὁ προμηνύων ἄνεμον Μεγίστ.: Σύννεφο ἀγεραδο. Τὸ φεγγάρι ἤβγε ἀγεραδο. Συνών. ἀνεμικός. 2) Εὐκίνητος, εὐχαρις ἔνθ' ἄν.: Ἐχει μιὰ κόρη ἀεράτη Ἄνδρ. Γυναῖκα ἀεράτη Ἡράκλ. Πβ. ἀερικᾶτος.

ἀέρι τό, σύνθηθ. ἀέριν Κύπρ. ἀγέριν Κύπρ. ἀγέρι Ἀπουλ. Καλαβρ. Πελοπν.(Ἀρκαδ.) Χίος κ.ά. ἀγέρ' Λέσβ. κ.ά. ἄγερ' Τήν. ἄγερ' Τήν. αἶρι Πελοπν. (Κλουτσιοχ.) ἀέρζι Τσακων.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀέρας.

1) Αὔρα, ἐλαφρὰ πνοή ἀνέμου σύνθηθ.: Τί ὁμορφο ἀέρι ἐδῶ! σύνθηθ. || Ἄσμ.

Τὸ ἐπ-πέσασιν ν' ἀναπαυτοῦν 'ς τὸ δροσερὸν ἀέριν Κύπρ.

Κ' εἶχε τ' ἀέρι σκέπασμα καὶ τὰ χαλίγια στρωῶμα Κρήτ. — Ποίημ.

Ἔτσι κι ὁ κλέφτης ἔπινε τὸ δροσερὸ ἀέρι

ΑΒαλαωρ. Ἔργ. 2,10 (ἐκδ. Μαρασλή). β) Ἀήρ Ἀπουλ. Κρήτ. κ.ά. 2) Κλίμα τόπου τινὸς σύνθηθ.: Ἐρχονδαι γὰ τ' ἀέρι (διὰ τὸ καλὸν κλίμα) Ἄνδρ. Νὰ πάω 'ς τὸ χωριό, δὰς τσ' ἀλλάξω ἀέρι Σῦρ. 3) Οὐρανὸς Ἀπουλ. 4) Δαιμόνιον βλαβερόν, κακοποιὸν Πελοπν. (Ἡλ.) Τήν. Τσακων. Τὸ παιδί ἔπαθε ἀπ' ἀγέρι Ἡλ. Συνών. ἀερικό 3. β) Νόσημα νευρικόν, οἶον ἐπιληψία, φρενοβλάβεια κττ. Χίος.

ἀερίδα ἦ, ἀμάρτ. ἀγερίδα Κύμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀέρας.

Ἄνεμος δυνατός.

ἀερίζω κοιν. καὶ Πόντ.(Κερασ.) ἀγερίζω σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Ἀμισ.) ἀεργίζω Τσακων. αἰρίζον Ἡπ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀέρας. Πβ. καὶ ἀρχ. ἀερίζω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ἐκθέτω τι εἰς τὸν ἀέρα πρὸς ἀερισμὸν κοιν. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ.): Βγάζω τὰ ροῦχα 'ς τὴν αὐλή νὰ τ' ἀερίσω. Ἀφίνω ἔξω τὰ σεντόνια ν' ἀεριστοῦν λιγάκι. Ἀνοίγω τὸ παράθυρο ν' ἀεριστῇ τὸ δωμάτιο κοιν. Ἀέρτσον ὀλίγον τὸ γεργάν' κ' ἔπαρ' 'το ἀπέρ' (γεργάν' = ἐφάπλωμα) Κερασ. Ἀνοιζον τὰ παράθυρα ν' ἀερίσκειται τ' ὁσπίν' αὐτόθ. Σ'τάρ' αἰρισμένον (σίτος ἀναρριφθεὶς εἰς τὸν ἀέρα πρὸς καθαρισμὸν ἀπὸ χρώματος καὶ κονιορτοῦ) Ἡπ. Πβ. λιχνίζω, ξαερίζω. β) Μέσ. παίρνω τὸν ἀέρα μου, ἀναψύχομαι Πελοπν. (Λακων.) Χίος: Ἐβγα ν' ἀεριστῇς λιγάκι Λακων. Ἡ μετοχή ἀερισμένος ἐπὶ νοσοῦντος παρουσιάζοντος βελτίωσιν καταστάσεως Πελοπν. (Μάν.) Χίος: Ἡ ἄρρωστη εἶναι ἀερισμένη Μάν. Ὁ ἄρρωστος εἶναι πρὸ ἀερισμένος σήμερα Χίος.

2) Δροσίζω τινὰ προκαλῶν ρεῦμα ἀέρος πρὸ τοῦ προσώπου του διὰ ριπιδίου ἢ ἄλλου τιοῦτου Ἡπ. Ζάκ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κεφαλλ. Μέγαρ. Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Πόντ. (Κερασ.): Ἀερίσέ με λιγάκι Μέγαρ. Μὴν τ' ἀερίζης πλὸς τὸ παιδί, θὰ κρυώσῃ αὐτόθ. Ἀέρτσον ὀλίγον τὸν κακᾶν (ἀσθενῆ) Κερασ. β) Ἀπρόσ. φυσᾶ ὀλίγον, δροσίζει Νάξ. (Βόθρ. Φιλότ.): Ἀμα ἀερίσῃ Βόθρ. Ν' ἀφήσῃς ν' ἀερίσῃ κ' ὕστερα νὰ φύῃς Φιλότ. 3) Γίνομαι αἷτιος εἰς τινὰ ἐλαφροῦ κρυολογήματος Κεφαλλ. Παξ.: Ἔτσι ποῦ τὸ κρατεῖς γυμνὸ τὸ παιδί θὰ δὲ ἀερίσῃς Κεφαλλ. Κάπως ἐξεσκεπάστηκα τὴ νύχτα κι ἀερίστηκα αὐτόθ. Μοῦ φαίνεσαι ἀερισμένος αὐτόθ. Συνών. κρυολογῶ, κρυώνω.

4) Προσβάλλομαι ὑπὸ ἀερικῶν, ἤτοι κακοποιῶν πνευμάτων Θράκ. (Σηλυβρ.) Παξ.

Πβ. ἀερατίζω.

ἀερικά ἐπίρρ. Ἄνδρ. Χίος κ.ά. ἀγερικά Χίος

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀερικός.

Εὐάερος, ἐπὶ τόπου ἔνθα ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι εὐάερος: Ἐδῶ εἶναι ἀερικά. Συνών. ἀερικᾶτα, ἀερινά.

ἀερικᾶτα ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀγερικᾶτα Σέριφ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀερικᾶτος.

Ἀερικά, ὁ ἰδ.: Ἀγερικᾶτα ἐπὰ εἶναι. Συνών. ἀερινά.

ἀερικᾶτος ἐπίρρ. Σίφν. ἀγερικᾶτος Σίφν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀερικός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ατος.

1) Εὐάερος: Σπίτι ἀερικᾶτο. Τόπος ἀερικᾶτος. 2) Ὁ ἔχων ὠραϊαν ἐξωτερικὴν παράστασιν, ἐπίχαρις: Ἡ δεῖνα ἦτανε γυναῖκα ἀγερικᾶτη. Πβ. ἀερατός.

ἀερικό τό, ἀερικὸν Κάρπ. Πόντ.(Οἶν.) Φολέγ. Χίος ἀγερικὸν Κῶς Πόντ. (Οἶν.) Χίος ἀερικό Ἀντικύθ. Ζάκ. Κρήτ. Νάξ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Βαλτέτσ. Καλάβρυτ. Κορινθ. Λακων. Μάν. Σπάρτ. κ.ά.) Σαλαμ. Σύμ. κ.ά. ἀγερικό Βιθυν. Θράκ. (Σηλυβρ.) Κεφαλλ. Κύθν. αἰρ'κὸ Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Θράκ. (Αἰν.) Λέσβ. αἰγ'κὸ Βιθυν. (Κατιρ.) Ἡπ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀλερικὸν Πόντ. ἀρικὸν Κύθν. —ΑΚορ. Ἀτ. 2,66 ἀρικό Σέριφ. Σῦρ. ναρικὸν Κύθν. ἀρ'κὸς ὁ, Σάμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀερικός. Οἱ τύπ. ἀερικὸν καὶ ἀρικὸν καὶ παρὰ Σομ. Τὸ ἀρικὸν καὶ μεσν. Πβ. Καναβ. 44,19 «κεραυνὸς δέ ἐστιν, ὅπερ οἱ ἰδιῶται λέγουσιν ἀρικὸν» πιθανῶς κατ' ἐπίδρασιν καὶ τοῦ ἀρός, ὁ ἰδ. Πβ. Κ'Αμαντ. ἐν Χιακ. Χρον. 2 (1914) 113.

1) Ἀέρας, ἡ ὑγιεινὴ κατάστασις, τὸ κλίμα τόπου τινὸς Μεγίστ. Πόντ. (Οἶν. κ.ά.): Ἐπῆγεν ἐκεῖ γὰ τ' ἀερικό

Μεγίστ. 2) Ἄνεμος σφοδρὸς Μύκ. Σῦρ. Χίος: *Τώρα ἔχ' ἀγερίκ Μύκ. Ἦκαμε ἓνα ἀγερίκό!* Σῦρ. Πβ. *ἀνεμο-δούρα, φυσούρα.* β) Σίφων, ἀνεμοστρόβυλος Φολέγ. Χίος: *Ἀγερίκ περνᾷ Χίος.* γ) Καταιγίς, βροχή ραγδαία καὶ καταστρεπτικὴ Κύνθ. Σάμ. Σέριφ. Σῦρ. Φολέγ. Χίος: *Ἔκαμεν ὁ Θεὸς ἀρικὸν Κύνθ. Μωρὲ ἀρικὸ ποῦ ἴκαμε!* Σέριφ. 3) Πνεῦμα, δαιμόνιον κακοποιὸν προσβάλλον τοὺς ἀνθρώπους καὶ γινόμενον πρόξενον παθήσεων, οἷον ἐπιληψίας, φρενοβλαβείας κττ. σύνηθ. καὶ Πόντ.: *Τό 'χε ὁ ἥσκιος του κι ἀπάνταγε τ' ἀερίκ Σπάρτ. Ἀπ' ἀερίκ μὲρθε αὐτὸ τὸ κακὸ Καλάβρυτ. Πέρασε τ' ἀγερίκ Λακων. Χτυπήθ' κι ἀπ' αἰρ' κὸ Ζαγόρ. Τὸ παιδὶ ἔλαβε ἀπὸ ἀερίκ Μάν. Τὸν ἤρην ἀγερίκ Χίος Τὰ στοιχεῖα καὶ τ' ἀερίκ κυνηγᾷνε τοὺς νεόπαντρους Βαλτέτσ. Τί ἀγερίκ ποῦ ἴναι αὐτεῖνη, πορπατεῖ καὶ κρένει!* (ἐπὶ γυναικὸς) Βιθυν. || Ποίημ.

Τοὺς πλανταγμένους νεοὺς γελοῦνε | τ' ἀερίκ, τ' ἀνεμικὰ
ΙΓρυπάρ. Σκαραβ. 55. Συνών. ἀέρι 4. β) Νυκτερινὸν φάντασμα Ἀρκαδ. γ) Πληθ., νεράιδες Σίκιν. 4) Βλάβη, πάθησις, νόσος νευρικὴ ὑπὸ κακοποιοῦ πνεύματος προξενουμένη σύνηθ.: *Οἱ γιαιοὶ δὲν ξέρουν νὰ γιάνουν τ' ἀερίκ Θράκ. Ἦ σημ. καὶ παρὰ Σομ.* β) Ἐπιληψία Σύμ. κ. ἀ.: *Ἔχει ἀερίκὸν ἄνω του Σύμ.* γ) Φρενοβλάβεια Κάρπ. Μεγίστ. κ. ἀ.: *Ἀερίκ τὸν ἤρην (ἐπὶ παθόντος τὰς φρένας) Κάρπ.* 5) Νόσος λεχοῦς Λέσβ. Θράκ. (Σηλυβρ. κ. ἀ.) Συνών. ἀέρας 8 β. ε) Παράλυσις μέλους τινὸς τοῦ σώματος Ἦπ. ς) Πληθ., ρευματισμοὶ Τήν. 5) Ἐρυσίπελας Ἦπ. 5) Πληθ., πτηνὰ Θράκ. (Αἰν.)

ἀερίκδος ἐπίθ. Ἄνδρ. Ἦπ. Κεφαλλ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Χαλδ. κ. ἀ.) Σαλαμ. Σῦρ. Χίος κ. ἀ. ἀρικὸς Κίμωλ. ἀρικὸς Λυκ. (Λιβύσσ.) κ. ἀ. αἰρ' κὸς Λέσβ. (Πάμφιλ.) Σάμ. Στερελλ. (Φθιώτ.) κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀέρας.

1) Ὁ εὐρισκόμενος ἐν τῷ ἀέρι Κεφαλλ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Χαλδ. κ. ἀ.): *Ἐσηκωθήκανε 'ς τὸν ἀέρα, ἦγουν ἔγιναν ἀερίκς καὶ ἀπὸ τότε εἶναι οἱ νεράιδες Καλάβρυτ.* β) Ὁ ἐκτεθεὶς εἰς τὸν ἀέρα, ὁ ἀερισθεὶς Ἦπ. Κεφαλλ.: Ἄσμ.

Χωρὶς σεδόνια ἀγερίκ δὲν πέφτει νὰ κοιμᾶται Κεφαλλ.

Ἐσὺ κοιμᾷς 'ς τὸ πάπλωμα, 'ς τ' ἀερίκ σεντόνια

Ἦπ. 2) Εὐάερος σύνηθ. καὶ Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Χαλδ.): *Σπίτι ἀερίκ πολλὰχ. Ἀγρ' τὰ κάμαρ' Πάμφιλ. Ἀγρ' κὸ μέρος αὐτόθ. Ἀβοῦτο ὁ τόπος πολλὰ ἀερίκων ἐν Κερασ. Χαλδ. Συνών. ἀερίκ αἶτος 1, ἀερίνός 3, ἀερωπός.* 3) Ραγδαῖος, ὀρμητικὸς, ἐπὶ βροχῆς Κίμωλ.: *Ἦκαμε ἀρικὸ νερό. Πβ. ἀερίκ 2 γ.* 4) Ὁ ἔχων τὸ χρῶμα ἀέρος, ἀερόχρους, οὐρανόχρους ΓΜαρκορ. Ποιητ. ἔργ. 29: Ποίημ.

Ὀλίγο λίγο ἀπόσβησε τὸ ἀγερίκ της χρῶμα.

Συνών. ἀέρινος 2. 5) Ὁ ἔχων χάριν, ἐπίχαρις, ἐπὶ ἀνθρώπου Λέσβ. (Πάμφιλ.): *Ἀγρ' κὸς ἄθριπους, ἀγρ' τὰ κονπέλλα, ἀγρ' κὸ μουρό.* 6) Δαιμονικὸς Στερελλ. (Φθιώτ.) κ. ἀ.: *Ἀφουρ' σμέν' ράχ'!* 'Σ αὐτὴν παρουσιάζουντι ἀγρ' κὰ πράματα Φθιώτ. Πβ. ἀερίκ 3. β) Μεταφ. ὁ ἔχων πνεῦμα δόλιον, πανουργὸς Πόντ. (Χαλδ.): *Ἀερίκός ἄνθρωπος.*

ἀερινὰ ἐπίρρ. Κρήτ. Κυκλ. ἀερ' νὰ Κυκλ. ἀγερ' νὰ Νάξ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀερίνός

1) Εὐάερα, ἐπὶ τόπου, ἔνθα ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι εὐάερος: *Ἐδῶ εἶναι ἀερινὰ Κυκλ. Πάμε νὰ κάτσωμε ἐκεῖ ποῦ εἶναι ἀερινὰ Κρήτ.* 'Σ τὸ στεατὸ εἶναι ἀγερ' νὰ (στεατὸ = στεγατὸ) Νάξ. Συνών. ἀερίκ, ἀερίκ αἶτα. 2) Ψυχρὰ Κρήτ.: *Ἀερινὰ σοῦ φάνη.*

ἀερινάδα ἡ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀερίνός.

Δρόσος, αὔρα: *Σήμερο εἶν' ἀερινάδα.* || Ἄσμ.

Καὶ τὸ πρωὶ σηκώνεται μὲ τὴν ἀερινάδα.

ἀερινίζω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀερίνός.

1) Ἀμτβ. εἶμαι εὐάερος: *Ὁ τόπος ἀερινίζει.* β) Δροσίζω, συνήθως κατὰ γ' πρόσ.: *Κάτσε ὥστε νὰ ἀερινίσῃ.*

2) Μετβ. καθιστῶ τι δροσερόν: *Τὰ δεδρὰ ἀερινίζου δὲ δόπο.*

ἀερινός ἐπίθ. Κάρπ. Κάσ. Κρήτ. Μῆλ. κ. ἀ. ἀερ' νός Θήρ. αἰρ' νός Ἦπ. ἀγερίνός Ἰθάκ. Μῆλ. Πάρ. κ. ἀ. ἀγερ' νός Νάξ. (Μον.) Πάρ. (Λεῦκ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀέρας καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ινός. Ἦ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ἀερώδης, λεπτὸς, ἐλαφρὸς Ἰθάκ.: Ἄσμ.

Ἀπὸ τετράκορφο βουνὸ μὲ κόρη κατεβαίνει

κ' ἔχει ψιλὸ πονκάμισο κι ἀγερίνὸ φουστάνι.

2) Ὁ ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἀέρα, ὁ ἀερίζόμενος Νάξ. (Μον.): *Βάνομε τὰ ψωμιὰ 'ς τὴν τάβλα γιὰ νὰ ἴναι ἀγερ' νὰ.*

3) Εὐάερος Ἦπ. Θήρ. Κρήτ. Μῆλ. Πάρ. κ. ἀ.: *Ἀγερίνὸ σπίτι Πάρ. Τὰ μέρη μας εἶναι ὅλα ἀγερίνὰ γιὰ τὸ καλοκαίρι Μῆλ. Συνών. ἀερίκός 2, ἀερωπός.* β) Δροσερὸς Θήρ. Κάρπ. Κάσ. Κρήτ. Ρόδ.: *Ἀερίνὸ μέρος Θήρ.* || Ἄσμ.

Ἀερινὸν βασιλικὸν ἔχεις 'ς τὴν κεφαλὴ σου

Κάρπ. Κάσ. Ρόδ. γ) Γλυκὺς, χαρίεις, Ἰθάκ.: Ἄσμ.

Νὰ φκεῖσώ γιόμ' ἀγερίνὸ καὶ δεῖπνο ζαχαρένιο.

Ἦ λ. καὶ ὡς τοπων. Κρήτ.

ἀέρινος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. ἀγέρινος ΝΣαντοριν. Ἀγγελοκρούστ. 10.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀέρινος.

1) Ὁ ἀερώδης, ὁ ὅμοιος πρὸς ἀέρα, ἐλαφρὸς λόγ. σύνηθ.: Ποίημ.

Ὅπου φθάνοντας 'κεῖ κάτον | ἴσως τοῦ 'μεινε ὡς ἐκεῖ

ἡ ἀέρινη ἀγκαλιά του | σὰν πρωτύτερα ἀνοιχτή

ΔΣολωμ. 75.

..... 'ς τ' ἀκρογᾶλια

ποῦ ἀγέρινα, χαροποιά, σᾶς γνεύουν παραπέρα

ΚΠαλαμ. Φλογέρ. βασιλ.³ 32. 2) Ἀερόχρους, οὐρανόχρους, γλαυκὸς Λεξ. Ἦπίτ. 3) Ὁ ἐν τῷ ἀέρι διαγραφόμενος ΝΣαντοριν. ἐνθ' ἄν.: *Θὰ πάρῃ τὴ ρομφαία... θὰ κἀνῃ ἀγέρινο σταυρό.*

ἀερινότοπος ὁ, Κυκλ. ἀερ' νότοπος Κυκλ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀερίνός καὶ τοῦ οὐσ. τόπος.

Τόπος εὐάερος, ἀερινός.

ἀέρισμα τό, σύνηθ. ἀέρισμα Πόντ. αἴρισμα Πόντ. ἀγέρισμα Κεφαλλ. Παξ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀερίζω.

